

మంచుకురిసే వేళలో..

ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్ జిల్లాను చలి గణగణలాడిస్తున్నది. ఉష్ణోగ్రతలు పడిపోయి రోజు రోజుకూ తీవ్రత పెరుగుతున్నది. ఉదయం తొమ్మిదిగంటలైనా పొగమంచు తొలగకపోవడంతో వాహనాల రాకపోకలకు ఇబ్బంది పడాల్సి వస్తున్నది. కొందరు తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో హెడ్లైట్లు వేసుకొని ప్రయాణిస్తుండగా, మరికొందరు సూర్యుడి వెలుతురు వచ్చిన తర్వాతే బయటకు అడుగుపెడుతున్నారు. ఇక నాయంత్రం ఆరింటికే జగం మొదలవుతుండగా, రైతులు, కూలీలు త్వరగా పనులు ముగించుకొని ఇండ్లకు చేరుతున్నారు. చిన్నాపెద్దలంతా ఒకేవేటి చేరి చలిమంటలతో సేదదీరుతున్నారు. ఇక కొందరైతే తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో ఎముకలు కొరికే చలిని సైతం లెక్క చేయక తమ పనుల్లో నిమగ్నమవుతున్నారు. కాగా, శనివారం తెల్లవారు జామున 'నమస్తే తెలంగాణ' జిల్లా కేంద్రం, గుడిహత్తూర్ మండలంలోని ధరమడుగు, సీతాగౌందిలను సందర్శించి 'శ్రీకృష్ణ' మనిపించిన దృశ్యాలు మీ కోసం.. -ఆదిలాబాద్ ఫోటోగ్రాఫర్, డిసెంబర్ 16

అలుకు వేస్తున్న మహిళ | చలి మంట కాగుతున్న చిన్నాడులు

పశువుల పేద తీసుకువెళ్తున్న రైతు | చేతి పంపు నుంచి నీళ్లు తెచ్చున్న యువతి | పిల్లలను రెక్కల కింద కప్పేసిన కోడి

పదింతలు పెరిగిన మిర్చి సాగు

వాణిజ్య పంటల్లో మిరప టాప్

నిర్మల్ జిల్లాలో 16 (నమస్తే తెలంగాణ ప్రతినిధి) : బియ్యం ధరకు రెక్కలో వాయి. వారం క్రితం వరకు తక్కువగా ఉన్న ధరలు.. ప్రస్తుతం క్వింటాల్ పై రూ.700 నుంచి రూ.1000 వరకు పెరగడంతో సాహస్యులు హైరానా పడుతున్నారు. బహిరంగ మార్కెట్లో పాతరకం హెచ్ఎంటీ, బీవీటీ రూ.6,400 క్వింటాల్ ఉంటే, ఫైన, సూపర్ ఫైన్ వెర్జెటీలైన (జై శ్రీరామ్, సోనా మసూరీ, సాంబ మసూరీ, ఇతర సన్న రకాలు) క్వింటాల్ రూ.6400 నుంచి రూ.7 వేల వరకు పలుకుతున్నాయి. వీటిలో కొత్త రకమైతే క్వింటాల్ పై రూ.500 వరకు తక్కువ ఉంది. వారం క్రితం ఇంటి పక్కోళ్లకు రూ.5400 క్వింటాల్ ఇచ్చినవే కదా, మా కాడికి వచ్చే సరికి రూ.1000 పెరిగిందా.. ఎయిన నెల పాత రేటికే ఇచ్చినవే కదా.. ఎంతో కొంత తగ్గించటా వ్యాపారులతో బేరమాడే పరిస్థితి వచ్చింది. దాహస్యానికి గొంతు డిమాండ్ ఎదురుకు వచ్చింది. కొన్నేళ్లగా దాదాపు రూ.100 నుంచి రూ.200 తెడాతో నడిచిన మార్కెట్ అమాంతం ఎందుకు పెరిగిందనే సందేహాలు వ్యక్తం అవుతున్నాయి.

పచ్చి మిర్చి కూడా రూ.4 వేల నుంచి రూ.6 వేల వరకు ధర పలకడంతో రైతులు పంట చేతి కొచ్చినప్పటి నుంచి అయిపోయే వరకు నాలుగు సార్లు కాయలు కాయడంతో రైతులు లాభాలను గడిస్తున్నారు. ఇతర పంటలతో పోలితే పెట్టుబడికి అధికమైనప్పటికీ మిర్చి పంట పండితే తమ కష్టాలు దూరమవుతాయని సాగు చేస్తున్న రైతులు తెలుపుతున్నారు. వ్యవసాయశాఖ అధికారులు కూడా మిర్చిపై వివిధ తిగుళ్ల నివారణకు మిస్ట్రీకంగా అవగాహన కల్పిస్తూ దిగుబడులు పెరిగేలా రైతులకు సూచనలు ఇస్తున్నట్లు తెలిపారు.

పెరిగిన విస్తీర్ణం
నిర్మల్ జిల్లాలో ఈ ఖరీఫ్ లో మిరప సాగు గణనీయంగా పెరిగింది. గతేడాది వరకు 200 ఎకరాల్లోనే సాగు కాగా ఈ సంవత్సరం 2 వేల ఎకరాలకు పెరిగినట్లు వ్యవసాయశాఖ అధికారులు పేర్కొంటున్నారు. ఈ ప్రాంతంలో నల్లరేగడి భూములు, భూగర్భజలాలు అధికంగా ఉండడంతో రైతులు మిర్చి పంటకు ప్రాధాన్యతనిస్తున్నారు. పంట కాలం 210 రోజులు కావడంతో 140 రోజుల నుంచే కాపు కాసి ఐదు సార్లు కాపు వేర్పొందుతున్నారు. నిర్మల్ జిల్లాలో పడేశ్ శ్రీకం మిర్చి సాగు బాగానే ఉన్నప్పటికీ ఆ తర్వాత ప్రభుత్వం 24 గంటల కరెంటు ఇవ్వడం, భూగర్భజలాలు సమృద్ధిగా ఉండడంతో పత్తి, మక్క, వేరుశనగ, పసుపు వంటి పంటలకు ప్రాధాన్యత నిచ్చారు. ఆ పంటలకు మార్కెట్లో ధర లోకపోవడం, దిగుబడులపై కూడా ప్రభావం చూపడంతో పంట మార్పిడిపై ధృష్టి సారించారు. ఖరీఫ్ సీజిన్లో మార్కెట్లో మంచి డిమాండ్ ఉన్న మిర్చికి అత్యధిక ప్రాధాన్యతనిచ్చి సాగు చేస్తున్నారు.

బాబోయ్ బియ్యం

వారంలోనే అమాంతం పెరిగిన ధరలు

- క్వింటాలుకు రూ.700-రూ.1000 పెరుగుదల
- బహిరంగ మార్కెట్లో రూ.6,400-రూ.7 వేలు..
- ధాన్యం పండించే రైతులకు పెరిగిన డిమాండ్..
- పాలాలు వద్దకే వచ్చి కొంటున్న వ్యాపారులు
- భారతదేశం సహా ప్రపంచదేశాల్లో ఆహార సంక్షోభమే కారణం

నిర్మల్ జిల్లాలో 16 (నమస్తే తెలంగాణ ప్రతినిధి) : బియ్యం ధరకు రెక్కలో వాయి. వారం క్రితం వరకు తక్కువగా ఉన్న ధరలు.. ప్రస్తుతం క్వింటాల్ పై రూ.700 నుంచి రూ.1000 వరకు పెరగడంతో సాహస్యులు హైరానా పడుతున్నారు. బహిరంగ మార్కెట్లో పాతరకం హెచ్ఎంటీ, బీవీటీ రూ.6,400 క్వింటాల్ ఉంటే, ఫైన, సూపర్ ఫైన్ వెర్జెటీలైన (జై శ్రీరామ్, సోనా మసూరీ, సాంబ మసూరీ, ఇతర సన్న రకాలు) క్వింటాల్ రూ.6400 నుంచి రూ.7 వేల వరకు పలుకుతున్నాయి. వీటిలో కొత్త రకమైతే క్వింటాల్ పై రూ.500 వరకు తక్కువ ఉంది. వారం క్రితం ఇంటి పక్కోళ్లకు రూ.5400 క్వింటాల్ ఇచ్చినవే కదా, మా కాడికి వచ్చే సరికి రూ.1000 పెరిగిందా.. ఎయిన నెల పాత రేటికే ఇచ్చినవే కదా.. ఎంతో కొంత తగ్గించటా వ్యాపారులతో బేరమాడే పరిస్థితి వచ్చింది. దాహస్యానికి గొంతు డిమాండ్ ఎదురుకు వచ్చింది. కొన్నేళ్లగా దాదాపు రూ.100 నుంచి రూ.200 తెడాతో నడిచిన మార్కెట్ అమాంతం ఎందుకు పెరిగిందనే సందేహాలు వ్యక్తం అవుతున్నాయి.

తీవ్రమైన కరువే కారణం

దేశంలో ఈ ఏడాది ఊపించిన స్థాయిలో వర్షాలు పడలేదు. మన పొరుగు రాష్ట్రాలైన ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర సహా చాలా రాష్ట్రాల్లో ఈసారి వరి దెబ్బతింది. 2022 ఏడాది వరి పంటలకు పెద్దగా కలిసి రాలేదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఇదే సంక్షోభ పరిస్థితి నెలకొంది. రష్యా-ఉక్రెయిన్ యుద్ధంతో ప్రపంచ దేశాలకు అతి పెద్ద గోధుమ ఎగుమతి దారుగా ఉన్న ఉక్రెయిన్లో ఈ ఏడాది పంటలు పండలేదు. ప్రపంచ దేశాల్లో ఆహార సంక్షోభం ఏర్పడడం, ఫలితంగా వంట నూనెల ధరలతోపాటు ఆహార ధాన్యాల ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. ఆ కారణంగానే గడిచిన వారం రోజుల్లో ధాన్యం ధర ఒక్కసారిగా 15 నుంచి 20 శాతం వరకు పెరిగిందని రైతులు, మార్కెట్ నిపుణులు, వ్యవసాయ అధికారులు చెబుతున్నారు. పొరుగు రాష్ట్రాల్లో వరి పండ లేదు. గోధుమ పెద్దగా దొరక్కపోవడంతో గోధుమలు ఎక్కువగా తినే ఉత్తర భారతదేశ రాష్ట్రాల్లోనూ వరికి డిమాండ్ పెరిగింది. తెలంగాణలో పెద్దగా కరవు ప్రభావం కనిపించలేదు. కాశీశ్వరం ప్రాజెక్టు నీటిని ఎత్తిపోస్తున్న క్రమంలో భారీ వర్షాలు పడ్డాయి. చెరువులు, కుంటలు, ప్రాజెక్టులన్నీ జలకళను సంతరించుకున్నాయి. దీంతో వరి ధాన్యం ప్రతి ఏడాది లాగే ఈసారి చేతికొచ్చింది. దీంతో కర్ణాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాల నుంచి వ్యాపారులు తెలంగాణకు వచ్చి ధాన్యం కొనుగోలు చేసి తీసుకెళ్తున్నారు. ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు నిజామాబాద్, కరీంనగర్ వ్యాపారులు వచ్చి వడ్డు కొనుగోలు చేసి తీసుకెళ్తున్నారంటే డిమాండ్ ఎంతగా ఉండే అర్థం చేసుకోవచ్చు.

ప్రభుత్వం ధర కూడా స్వల్పంగా పెరిగింది..

గత సీజన్లో క్వింటాల్ కు ఏ గ్రేడ్ వడ్డుకు రూ.2,060, కామన్ గ్రేడ్ కు రూ.2,040 పలుకగా.. ఈ సీజన్లో ఏ గ్రేడ్ కు రూ.2,203, కామన్ గ్రేడ్ కు రూ.2,183 ప్రభుత్వం ఇస్తున్నది. సాధారణంగా ప్రభుత్వం కొనుగోలు కేంద్రాల్లో దొడ్డరకం వడ్డును విక్రయిస్తుంటారు. గతంతో పోలిస్తే ధర పెరిగినా.. చాలా మంది రైతులు ప్రైవేటు వ్యాపారులపై విక్రయించేందుకు మొగ్గు చూపుతున్నారు. ఎలాంటి దొడ్డు రకమైన సర్కాలులా చేసి విక్రయించే సదుపాయాలు ఉండడంతో ప్రైవేట్ వ్యాపారులు కూడా దొడ్డు రకాలను ప్రభుత్వం ఇచ్చే మద్దతు ధర కంటే ఎక్కువ ఇవ్వడానికి ముందుకొస్తున్నారు. ఇక సన్న రకాలపై క్వింటాల్ కు రూ.3,100 నుంచి రూ.3,200 వరకు పెచ్చింది ప్రైవేట్లో కొనుగోలు చేస్తున్నారు. పంట పొలాల్లో కొత్త కాగానే డబ్బులిచ్చి తీసుకెళ్తున్నారు. వడ్డు అరబెట్టాల్సిన అవసరం లేకుండా వాళ్లే కొంటున్నారు. దీంతో ధాన్యం కొనుగోలు కేంద్రాలకు, మిల్లర్ ధర్మకు పోయే అవసరం లేకుండానే రైతులకు వ్యయప్రయాసలు తప్పాయి. ట్రోకర్లు, వ్యాపారులు రైతుల దగ్గరకే వచ్చి కొనుగోలు చేస్తున్నారు. దీంతో ధాన్యం సాగు చేసిన రైతులకు మంచి రోజులు వచ్చాయి.

మార్కెట్లో అమ్మకానికి ఉంచిన వివిధ రకాల బియ్యం బస్తాలు

పెంచకల్ పేట్ అడవిలో అటవీ శాఖ కెమెరాలకు బిక్విన ఫులి (ఫైల్)

పులులకు రాచబాట..

టైగర్స్ కు సురక్షిత ప్రాంతంగా ఆసిఫాబాద్ జిల్లా అడవులు

- తడోబా, తిప్పేశ్వర్ నుంచి వచ్చి స్థిరనివాసం
- సత్కృతికాలు ఇస్తున్న సంరక్షణ చర్యలు
- కవ్యాల్ లో పెరుగుతున్న సంఖ్య
- ప్రస్తుతం 14 వరకు ఉన్నట్లు అంచనా
- పుష్కలమైన నీటి వనరులు, వన్యప్రాణులు ఉండడమే కారణం

అడవుల్లో ఓ అడవి పులులకు పెట్టెలకు జన్మనిచ్చినట్లుగా అధికారులు గుర్తించారు. రెండో ఈతలో మారో నాలుగు పెట్టెలకు జన్మనిచ్చింది. యుక్త వయసు (18 నెలలు)కు వచ్చే పులులు తల్లి నుంచి వేరుపడి స్వతంత్రంగా జీవిస్తున్నాయి. ఈ పులులు అవాసం కోసం మందిరాలకు కవ్యాల్ తో పాటు తడోబా, ఇంద్రావతి అభయారణ్యాలకు రాకపోకలు సాగిస్తున్నాయి. కాగజ్ నగర్ అటవీ ప్రాంతం తడోబా, ఇంద్రావతి, అభయారణ్యాలకు కారిడార్ గా ఉండడంతో పులులు స్వేచ్ఛగా ఇక్కడికి రాకపోకలు సాగిస్తున్నాయి. ప్రస్తుతం జిల్లాలో పులులు 14 వరకు ఉన్నట్లుగా అంచనా. గతంలో పెంచకల్ పేట్ అడవుల్లో నాలుగు పులులు (రెండు జంటలు) స్థిర నివాసం ఏర్పరచుకోగ మిగతా పులులు అవాసం కోసం అడవుల్లో సంచరిస్తున్నట్లు భావిస్తున్నారు. పులుల సంరక్షణకు చర్యలు తీసుకుంటున్న అటవీ అధికారులు ప్రత్యేకంగా ట్రాకర్ల ద్వారా పులుల కదలికలను పరిశీలిస్తూ వాటి రక్షణకు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

స్థిర నివాసం కోసం సంచారం
18 నెలలు నిండిన పులులు యుక్తవయసు రాగానే తల్లి నుంచి వేరుపడి స్థిర నివాసం ప్రయత్నిస్తుంటాయి. ఇందులో భాగంగా కుమ్రం ధీం ఆసిఫాబాద్ జిల్లా అడవులతోపాటు మందిరాలకు జిల్లా అడవుల్లో సంచరిస్తున్నాయి. బెజ్జర్, పెంచకల్ పేట్, పెద్దవారు, ప్రాణాపా, దహంగా, కర్ణి, వెల్లంపల్లి, వేమనపల్లి, చెన్నూర్ అటవీ ప్రాంతాల్లో సంచరిస్తున్నాయి. సెప్టెంబర్ నుంచి డిసెంబర్ వరకు పులులు శారీరకంగా కలుసుకునే సమయం కావడంతో మగపులులు అడవోడుకోసం అడవుల్లో విస్తృతంగా పర్యటిస్తుంటాయి. ప్రస్తుతం కాగజ్ నగర్ కారిడార్ లో పులులు సంచారం ఎక్కువగా ఉంది. మహారాష్ట్ర, ఛత్తీస్ గఢ్ ప్రాంతాల్లోని ప్రాణాపాత, ఇంద్రావతి నదులను దాటుకొని

పులులు రాకపోకలు సాగిస్తున్నాయి. జిల్లాలో పులులు అధికంగా సంచరించే ప్రాంతాలపై దృష్టిసారించిన అధికారులు వాటి సంరక్షణ కోసం ప్రత్యేకంగా చర్యలు చేపడుతున్నారు.

అటవీ అధికారుల అప్రమత్తం
ఇది పులులు సంగమించే సమయం. తోడు కోసం పొరుగున ఉన్న మహారాష్ట్రలోని టైగర్ జోన్ నుంచి ప్రాణాపాత నదిని దాటు కొని ఇక్కడికి రావడం సాధారణమైంది. ఇటీవల కాగజ్ నగర్ మండలంలోని వంజి గ్రామం సమీపంలో పశువుల కాపరి గులాబ్ పై పులిదాడి చేసిన ఘటన చోటుచేసుకుంది. దీంతో అప్రమత్తమైన అధికారులు అటవీ ప్రాంత గ్రామాల్లో ప్రజలను అవగాహన కల్పిస్తున్నారు. గతంలో పులుల అధికారం ఎక్కువగా ఉండే ప్రాంతాలు, పులి సంచరించే ప్రాంతాలను గుర్తించి ప్రజలను అప్రమత్తం చేస్తున్నారు.

ఉమ్మడి జిల్లాలో అటవీ విస్తీర్ణం :	6045 (చదరపు కిలోమీటర్లు)
కవ్యాల్ అభ్యయారణ్యం:	2015.44
కోర్ ఫలియా	: 892.23
బఫర్ ఫలియా	: 1123.21
ప్రాణహిత అభ్యయారణ్యం :	132.02